

7

Världskrigets politiska problem

- a digital facsimile edition from *Project Runeberg*
<http://runeberg.org/varldskrig/0017.html>

offentliga föreläsningarna om "staten som lifsform" vid denna högskola höstterminen 1908, sedan jag redan under läsåret 1904—05 i praktiken brutit med densamma genom den nya metod, hvarmed "stormakterna" då på offentliga föreläsningar demonstrerades. Enligt denna metod betraktas staterna icke som vandrande författningsschemata eller enbart rättssubjekt, utan som stora lif, öfverindividuella personligheter, fyllda af lifvets drifter på godt och ondt; "stolta, äre-kära och själviska äro de alla, men ingen lik den andra", hvar och en bunden vid sina villkor för tillvaron, sådana de ur utvecklingen och den yttre miljön framstått. Deras rättsorganisation är blott ett af dessa villkor, en sida i deras väsen; därjämte ha vi att se dem som geografiska individer eller *riken*, etniska eller *folk*, sociala eller *samhällen*. Ur alla dessa synpunkter kunna de i sin sträfvan till självbevarelse eller maktutveckling komma i konflikt med hvarandra, en konflikt som kan gå ända till krigets våldsamma brytning. Men hvarhelst ett krig flammar upp, där skall alltså statkännaren också kunna afläsa svaga punkter i statssystemet, hvilka i sin ordning äro reflexer af dessa stora personligheters egna väsenden.

MEINECKE har nyligen erinrat om, att denna statsuppfattning med sin "sanningsälskande nyktra realism" härstammar från RANKE i dennes afhandling